

2017 m. rugpjūčio 30 d.

2017 m. pirmąjį pusmetį draudimo rinka toliau pasižymėjo stipraus augimo tendencija, jos apimtis viršijo trečdalį milijardo eurų. Rinkos augimą lėmė penktadaliu išaugęs ne gyvybės draudimo sektorius ir ne ką mažiau pagal augimą atsilikęs gyvybės draudimo sektorius. Šiek tiek mažesniu, tačiau gana dideliu tempu augo ir draudikų draudėjams, apdraustiesiems ir naudos gavėjams išmokėtos sumos pagal draudžiamuosius įvykius. Lietuvos bankas prognozuoja, kad iki metų pabaigos draudimo sektorius pasižymės spartaus augimo tendencija ir visa draudimo rinka augs 9–11 proc. Tikėtina, kad ne gyvybės draudimo sektorius išsiplės dar 14–16 proc., o gyvybės draudimo sektoriaus apimtis bus šiek tiek mažesnė arba panaši kaip pernai (–2–0 %).

Draudimo įmonės uždirbo daugiau nei 12,6 mln. Eur ikimokestinio pelno. Gyvybės draudimo įmonės uždirbo didžiąją dalį visos rinkos pelno – 11,6 mln. Eur, ne gyvybės draudimo įmonės – vos 1 mln. Eur. Ne gyvybės draudimo įmonių bendrą rezultatą nulėmė nuostoliai, gauti vykdant draudimo veiklą. Pelningai dirbo visos gyvybės ir dvi ne gyvybės draudimo įmonės. Visos draudimo įmonės yra mokios ir tenkina teisės aktų reikalavimus dėl mokumo kapitalo normatyvų vykdymo.

Pirmasis pusmetis buvo pelningas draudimo brokerių įmonėms, jos uždirbo 3,3 mln. Eur pelno, arba 32 proc. daugiau nei praėjusių metų pirmąjį pusmetį.

Vertinant draudimo rinkos raidos pokyčius, apimama visų rinkos dalyvių veikla, vykdoma Lietuvos Respublikos teritorijoje. Vertinant finansinių ir kapitalo normatyvų vykdymą bei šių rodiklių pokyčius, apimama tik šalyje registruotų draudimo įmonių (visoje jų veiklos teritorijoje) ir draudimo brokerių įmonių veikla, neįskaitant filialų finansinių veiklos rezultatų ir kapitalo rodiklių, nes šių subjektų finansinę priežiūrą vykdo juos įsteigusios įmonių šalių buveinių priežiūros institucijos.

1. DRAUDIMO RINKOS TEISINĖS APLINKOS POKYČIAI

Finansų ministerija, bendradarbiaudama su Lietuvos banku, parengė ir gegužės mėn. pateikė viešai derinti Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo, kuriuo siekiama perkelti 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo, projektą. Projektu siekiama užtikrinti, kad siūlomi draudimo produktai labiau atitiktų vartotojų interesus, o teikiamos draudimo produktų platinimo paslaugos būtų kokybiškesnės ir efektyvesnės. Projekto rengėjai šiuo metu analizuoja gautas institucijų ir finansų rinkos dalyvių pastabas ir pasiūlymus, organizuoja susitikimus su suinteresuotais asmenimis jiems aptarti.

Finansų ministerija parengė ir balandžio mėn. pateikė derinti Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo pakeitimo projektą. Šiuo projektu, atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus byloje *Haasová*, Nr. C-22/12, byloje *Drozdos*, Nr. C-277/12, byloje *Petillo* ir *Petillo*, Nr. C-371/12, ir byloje *Spedition Welter*, Nr. C-306/12, siekiama panaikinti dabar galiojančią draudimo sumos ribą dėl neturtinės žalos – 5 000 Eur ir nustatyti, kad draudimo suma dėl žalos asmeniui, įskaitant ir neturtinę žalą, būtų lygi 5 000 000 Eur. Lietuvos Respublikos Vyriausybė liepos mėn. pritarė šiam projektui ir pateikė jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. DRAUDIMO RINKOS RAIDA

2017 m. birželio 30 d. draudimo paslaugas teikė 20 draudikų, iš jų 9 įmonės ir 11 kitose ES šalyse registruotų įmonių filialų. Per šį ketvirtį draudikų skaičius nepakito. Sudarant draudimo sutartis, draudikams tarpininkavo 96 draudimo brokerių įmonės. Per antrąjį ketvirtį pačių įmonių prašymu buvo panaikintos dvi draudimo brokerių įmonių veiklos licencijos – UADBB „Draudina“ ir UADBB „Draumasta“.

Draudimo įmokos ir sutartys

Šių metų pirmąjį pusmetį draudimo rinkos augimo tempas buvo pats didžiausias per paskutinius dešimt metų: rinkos apimtis padidėjo net 17,4 proc. – iki 387,7 mln. Eur. Tokį spartų rinkos augimą nulėmė ne gyvybės draudimo rinkos sektorius augimas, siekęs beveik 21 proc. Jo įmokos sudarė 278,0 mln. Eur. Praėjusiais metais tokia rinkos apimtis buvo pasiekta tik rugpjūčio viduryje. Gyvybės draudimo rinka augo šiek tiek nuosaikiau – 9,6 proc. (iki 109,7 mln. Eur).

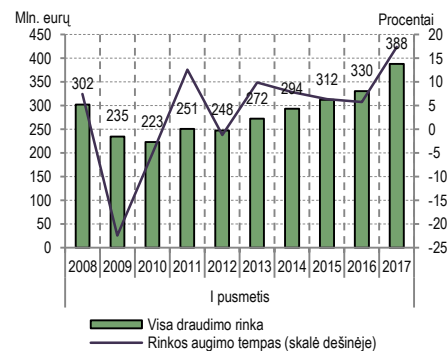
Gyvybės draudimo rinka augo dėl periodinių draudimo įmokų augimo. 2016 m. kritęs vienkartinis gyvybės draudimo įmokų mastas nebuvo atkurtas ir šiais metais: įmokų, mokamų pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose nenumatytas įmokų mokėjimo periodiškumas, suma sudarė vos 8,5 mln. Eur, arba 7,8 proc. visų gyvybės draudimo įmokų (pvz., 2015 m. pirmąjį pusmetį – atitinkamai 20 mln. Eur ir 18 %). Šiais metais periodinių įmokų sumos augimas, sudaręs 11,2 proc. (iki 101,2 mln. Eur), buvo sparčiausias per paskutinius trejus metus. Ši tendencija ir tai, kad gyvybės draudimo sutarčių su kaupiamuoju elementu daugėja (sudaryta 26 643 vnt. sutarčių, arba 7,2 proc. daugiau nei praėjusių metų tą patį laikotarpį), rodo, kad gyvybės draudimas tebėra Lietuvos gyventojams priimtina investavimo priemonė.

Draudėjai labiau renkasi investicinio gyvybės draudimo nei garantuotųjų palūkanų tradicinius gyvybės draudimo produktus. Šiais metais draudikai surinko 63,1 mln. Eur investicinio gyvybės draudimo įmokų, t. y. 10,9 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį praėjusiais metais. Draudimo išgyvenimo atveju apimtis padidėjo vos 4 proc. – iki 22,2 mln. Eur. Vertinant sudaromų naujų sutarčių skaičių, pastebėtina, kad draudimo išgyvenimo atveju sutarčių skaičius sumažėjo beveik 40 proc., o investicinio draudimo sutarčių skaičius augo 26 proc. Galima daryti išvadą, kad investicinio gyvybės draudimo populiarumas nemažėja, draudikų siūloma garantuota investicinė grąža nebetenkina draudėjų, ir gyventojai, siekdami gauti didesnę grąžą, renkasi rizikingesnius investicinius produktus.

Didėjo visų ne gyvybės draudimo rūšių apimtis, tačiau daugiausia – transporto priemonių draudimo. Didžiausią dalį užimanti motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės (MTPVCA) draudimo apimtis šių metų pirmąjį pusmetį padidėjo net 32,7 proc. ir tapo didesnė nei dešimtadalis milijardo, t. y. buvo 103,9 mln. Eur. Šios rūšies gyvybės draudimo augimui turėjo įtakos ne tik išaugęs sudaromų naujų sutarčių skaičius (6,7 %), bet ir didėjantys įkainiai (vidutinė įmoka, apskaičiuojama kaip draudimo įmokų ir sudarytų sutarčių santykis, išaugo net 24 %). Paminėtina tai, kad MTPVCA privalomasis draudimas visais laikotarpiais nuo jo įvedimo (išskyrus pirmuosius metus, kai draudimo įkainiai buvo reglamentuojami įstatymu) buvo nuostolinga draudimo rūšis ir turėjo labai didelės įtakos bendram rinkos rezultatui. Akivaizdu, kad draudikai pagaliau ėmėsi priemonių, kad pataisytų susiklosčiusią padėtį. Tačiau ne vien pajamos turi įtakos rezultatui, sąnaudos – taip pat. Šios draudimo rūšies išmokų augimas (24 proc.) nelabai atsiliko nuo pajamų augimo, todėl mažai tikėtina, kad šių metų pabaigoje MTPVCA draudimo veiklos rezultatas būtų teigiamas. Kito transporto priemonių draudimo apimtis irgi augo reikšmingai – 20,7 proc. (iki 66,2 mln. Eur). Deja, didėję pastarosios rūšies draudimo įkainiai (vidutinė įmoka padidėjo 27 %) turėjo ir neigiamos įtakos – sudarytų sutarčių skaičius sumažėjo 5 proc., todėl draudikų administruojamų galiojančių sutarčių skaičius sumažėjo 4 proc. (iki 242,4 tūkst. vnt.). Kitų ne gyvybės bei gyvybės draudimo rūšių draudimo įmokų apimtis augo ne taip sparčiai ir įtaka galutiniam rezultatui buvo mažesnė.

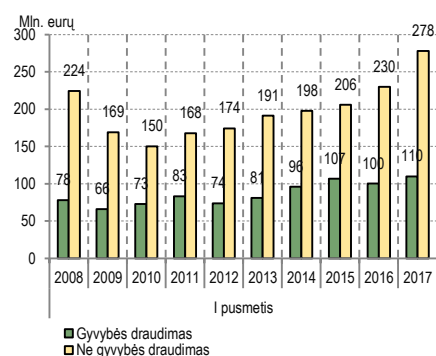
Draudimo brokerių įtaka ne gyvybės draudimo rinkoje pamažu kinta. Daugiausia ne gyvybės draudimo sutarčių sudaro draudimo įmonėse dirbantys darbuotojai.

1 pav. Visos rinkos draudimo įmokų kaita ir augimo tempas

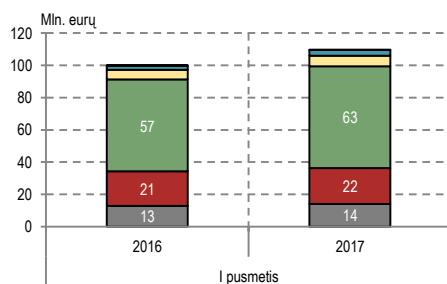
Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita

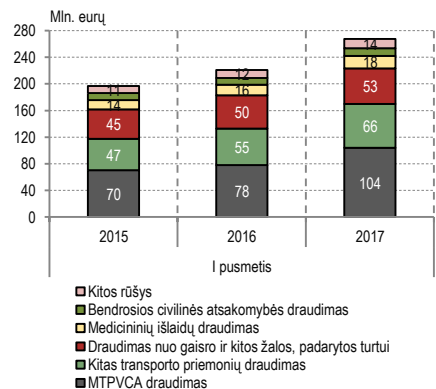
Šaltinis: Lietuvos bankas.

3 pav. Gyvybės draudimo įmokų kaita

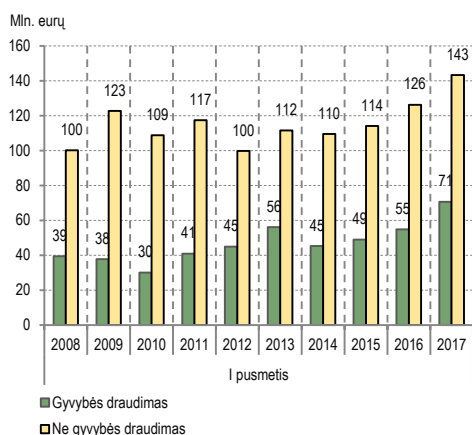
Šaltinis: Lietuvos bankas.

4 pav. Ne gyvybės draudimo įmokų kaita

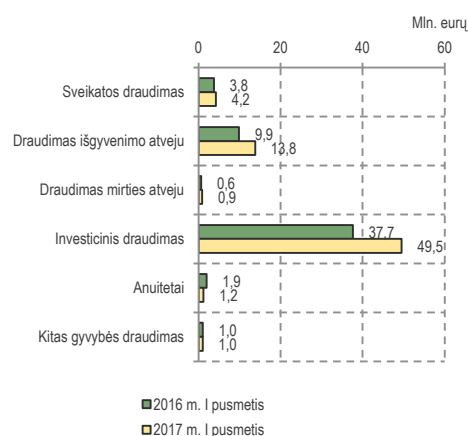
Šaltinis: Lietuvos bankas.

5 pav. Išmokėtų gyvybės ir ne gyvybės draudimo sumų kaita

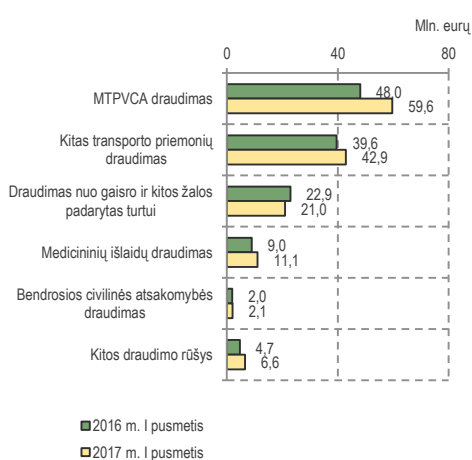
Šaltinis: Lietuvos bankas.

6 pav. Išmokėtų gyvybės draudimo sumų kaita

Šaltinis: Lietuvos bankas.

7 pav. Išmokėtų ne gyvybės draudimo sumų kaita

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Sutarčių, sudaromų tarpininkaujant draudimo brokeriams, skaičius šiek tiek mažesnis nei darbuotojų sudarytų sutarčių skaičius, tačiau jis sudaro reikšmingą dalį. Šiais metais, kaip įprasta, draudimo brokerių įmonės aktyviai veikė ne gyvybės draudimo rinkoje ir sudarė 28 proc. visų ne gyvybės draudimo sutarčių, nors prieš metus, tarpininkaujant draudimo brokerių įmonėms, buvo sudaryta 29 proc., o prieš dvejus metus – 30 proc. visų ne gyvybės draudimo sutarčių.

Draudimo išmokos

Išaugusios gyvybės draudimo išmokėtos sumos turėjo nemažos įtakos visos draudimo rinkos išmokėtų sumų augimui. Per 2017 m. pirmąjį pusmetį iš viso išmokėta 213,9 mln. Eur draudimo išmokų, arba 18,1 proc. daugiau nei prieš metus. Didžioji išmokų dalis (67 %, arba 143 mln. Eur) išmokėta pagal ne gyvybės draudimo sutartis (13,6 % daugiau nei prieš metus), tačiau pagal gyvybės draudimo sutartis išmokėta 70,6 mln. Eur, ir tai yra beveik 30 proc. daugiau nei 2016 m. pirmąjį pusmetį.

Didėjo tiek gyvybės draudimo sumos, išmokėtos pasibaigus draudimo sutarties galiojimui, tiek ir sumos, išmokėtos nutraukus draudimo sutartį. Pasibaigiant vis didesnio skaičiaus prieš 15 metų sudarytų gyvybės kaupiamojo draudimo sutarčių galiojimui, reikšmingai – net 37 proc. (iki 23,2 mln. Eur) – didėjo sumos, išmokamos pasibaigus draudimo sutarties galiojimui. Dėl gyvybės draudimo sutarčių nutraukimo išmokamos sumos didėjo šiek tiek nuosaikiau – 28,5 proc. – ir sudarė 40,6 mln. Eur. Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, daugiausia išmokėta investicinio draudimo sumų (49,5 mln. Eur). Draudimo išgyvenimo atveju išmokėtos sumos buvo daugiau nei tris kartus mažesnės (13,8 mln. Eur), tačiau dėl labai išaugusių draudimo sutarčių su garantuotosiomis palūkanomis pasibaigimo padidėjo labiau (40 %) nei investicinio draudimo išmokos (32 %). Dažnesnis draudimo sutarčių nutraukimas ir jų pasibaigimas, augant naujų sutarčių skaičiui ir atnaujinant pasibaigusias sutartis, įtakos draudimų administruojamų sutarčių skaičiui neturėjo – investicinio gyvybės draudimo galiojančių sutarčių ir toliau daugėjo, o draudimo išgyvenimo atveju sutarčių sumažėjo vos 1 proc. (palyginti su 2017 m. gegužės 31 d. duomenimis, kai šios draudimo rūšies galiojančių sutarčių skaičius buvo didžiausias – 113 tūkst. vnt.).

Ne gyvybės draudimo rinkoje išmokėta 143,3 mln. Eur, arba 13,6 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu. Tradiciškai didžiąją dalį išmokėtų sumų sudaro išmokos pagal transporto priemonių draudimo sutartis: šių metų pirmąjį pusmetį išmokos pagal MTPVCA draudimo sutartis beveik pasiekė 60 mln. Eur, o kitų transporto priemonių draudimo išmokos – 43 mln. Eur. MTPVCA draudimo išmokų augimas (24,1 %) buvo nulemtas ne tik padidėjusio draudimų gautų pretenzijų skaičiaus, tačiau ir pakitusių transporto priemonių remonto įkainių ir dėl to vos ne 10 proc. augusios vidutinės išmokos. Kitų transporto priemonių draudimo rūšies, į kurias sudėtį yra įtraukti ir populiarus transporto priemonių draudimo (kasko) rezultatai, apmokėtų išmokų skaičius nepasikeitė, todėl išmokų augimas (8,6 %) buvo daugiausia nulemtas automobilių remonto rinkos veiksmų.

Lietuvos banko draudimo rinkos prognozė 2017 m.

Lietuvos bankas tikslina draudimo rinkos raidos 2017 m. prognozes. Šių metų pradžioje Lietuvos bankas prognozavo 6–7 proc. draudimo rinkos augimą. Tačiau gyvybės ir ne gyvybės draudimo rinkų pusmečio tendencijos yra šiek tiek kitokios, nei tikėtasi praėjusių metų pabaigoje, todėl, įvertinęs jų raidos pokyčius bei kitus aplinkos veiksmus, Lietuvos bankas tikslina abiejų draudimo sektorių prognozes: gyvybės draudimo rinkos apimtis gali kiek mažėti ar išlikti tokia pati kaip ir pernai (prognozuojama –2–0 %), o ne gyvybės draudimo rinkos augimo tempas antrąjį pusmetį po praėjusių metų, kai visa draudimo rinka dirbo nuostolingai, turėtų išlikti spartus ir, palyginti su 2016 m., turėtų išaugti 14–16 proc. (anksčiau prognozuota 10–12 %). Tikimasi, kad visa draudimo rinka augs 9–11 proc.

3. DRAUDIMO ĮMONIŲ FINANSINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Turtas ir investicijos

Draudimo įmonių valdomas turtas augo. 2017 m. birželio 30 d. duomenimis, draudimo įmonės valdė 1 449,0 mln. Eur vertės turtą, ir tai buvo beveik 227 mln. Eur, arba 18,6 proc. daugiau nei praėjusių metų viduryje. Palyginti su metų pabaiga, turto augimas buvo nuosaikesnis, tačiau pakankamai reikšmingas – 50,2 mln. Eur, arba 3,6 proc. Didžiąją draudimo įmonių turto dalį sudaro jų nuosavos investicijos. Jos kartu su pinigais įmonių atsiskaitomose sąskaitose sudarė 738 mln. Eur, arba 51 proc. visų investicijų. Šių metų pirmąjį pusmetį šios investicijos padidėjo vos 1 proc., tačiau, palyginti su investicijomis prieš metus, – net 16 proc. Pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis įmonėms valdyti patikėtos draudėjų lėšos (būdingos tik gyvybės draudimo veiklą vykdančioms draudikams) taip pat sudaro reikšmingą visų investicijų dalį (32 %). Ankstesniais laikotarpiais augusi, pirmojo pusmečio pabaigoje draudėjams priklausanti investicinio draudimo lėšų suma buvo tokia pat kaip ir pirmojo ketvirčio pabaigoje – 470 mln. Eur, nors investicinio draudimo apimtis ir augo. Tokį reiškinį nulėmė prieš pat pirmojo pusmečio pabaigą vykę trumpalaikiai svyravimai valiutų ir obligacijų rinkose. Jie neigiamai veikė konservatyvaus investavimo fondų rezultatus (sudaro didžiąją dalį įmonių laikomų draudėjų lėšų) ir dėl to mažėjusią investicinio vieneto kainą. Kito turto (nematerialus turtas, materialus turtas, perdraudimo turtas (perdraudikų techniniai atidėjiniai), gautinos sumos, sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos) suma daugiausia išaugo dėl perdraudimo turto augimo, kuris susidarė vienai draudimo įmonei rezervavus vieną iš didžiausių perdraudikams tenkančių techninių atidėjinių sumų pagal draudimo sutartis dėl vieno įvykio.

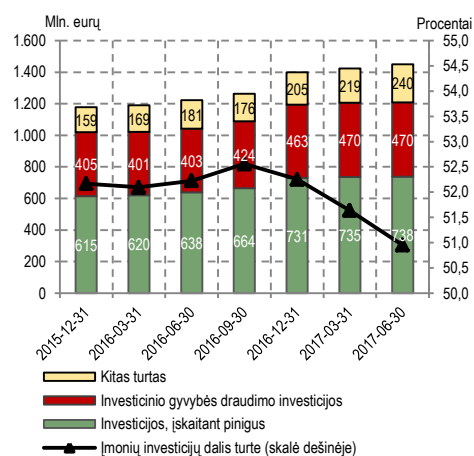
Draudimo įmonių investicijų portfelis kinta mažai. Draudimo įmonės, siekdamos sukauptų lėšų saugumo ir likvidumo, linksta investuoti gana konservatyviai. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 65 proc. visų investicijų, arba 479 mln. Eur, buvo investuota į vyriausybės skolos vertybinius popierius. Prieš metus šios investicijos sudarė 72 proc. (457 mln. Eur). Draudimo įmonės, siekdamos didesnės investicinės grąžos, pamažu pradėjo keisti investavimo strategijas, rizikuodamos investuoti į rizikingesnę turtą: į akcijas ir kolektyvinio investavimo subjektus šių metų viduryje buvo investuota 94 mln. Eur, arba 13 proc. visų investicijų (2016 m. birželio 30 d. – 56 mln. Eur, arba 9 % visų investicijų). Ir toliau reikšmingą investicinio portfelio dalį sudaro pinigai ir jų ekvivalentai – šiais metais jų dalis išaugo iki 11 proc., arba 80 mln. Eur (2016 m. birželio 30 d. sudarė 6,6 %, arba 42,3 mln. Eur). Akivaizdu, kad toliau tebevyraujant žemų palūkanų normų aplinkai, draudimo įmonės neskuba investuoti laisvų lėšų į mažos grąžos investicijas. Tokią tendenciją patvirtina ir tai, kad draudimo įmonės nėra linkusios investuoti net į terminuotuosius indėlius bankuose. Šių investicijų suma per metus sumažėjo net 75 proc. – iki 5 mln. Eur.

Draudimo brokerių įmonių turtas, 2017 m. birželio 30 d. duomenimis, sudarė 27,0 mln. Eur ir per metus išaugo beveik 17 proc. Didžiąją šių įmonių turto dalį (36 %) sudarė pinigai. Pinigai, laikomi atskiroje sąskaitoje, sudarė 2,4 mln. Eur ir gerokai viršijo tarpininkų įsipareigojimus draudimo įmonėms. Draudimo brokerių įmonės per metus į kasą ir atskiras sąskaitas surinko 101,3 mln. Eur draudimo įmokų ir jos buvo perduotos draudimo įmonėms.

Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai

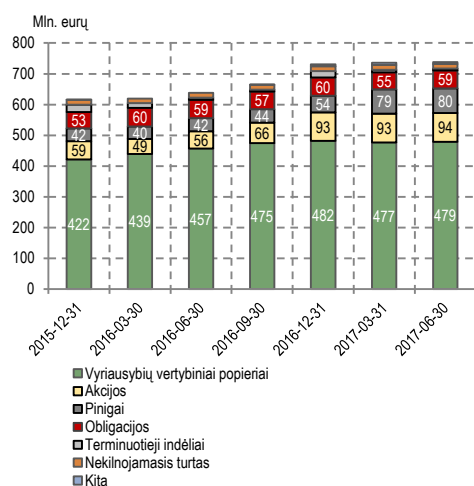
Visos draudimo įmonės vykdė Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimą, kad nuosavas kapitalas būtų didesnis nei pusė įstatinio kapitalo. 2017 m. pirmąjį pusmetį draudimo įmonių nuosavas kapitalas sudarė 269,8 mln. Eur, o tai yra 3,8 proc. mažiau nei praėjusių metų pabaigoje. Sumažėjimo priežastys – antrąjį ketvirtį išmokėti dividendai akcininkams ir nuostoliai, patirti vykdančioms gyvybės draudimo veiklą. Per pirmąjį šių metų pusmetį finansiniam stabilumui palaikyti nė vienos draudimo įmonės akcininkai nedidino įstatinio kapitalo ir neišleido papildomų akcinių priedų, tačiau vienai ne gyvybės draudimo įmonei buvo suteikta 3,5 mln. Eur subordinuotųjų įsipareigojimų paskola siekiant užtikrinti tinkamą įsipareigojimų vykdymą.

8 pav. Draudimo įmonių turto struktūra

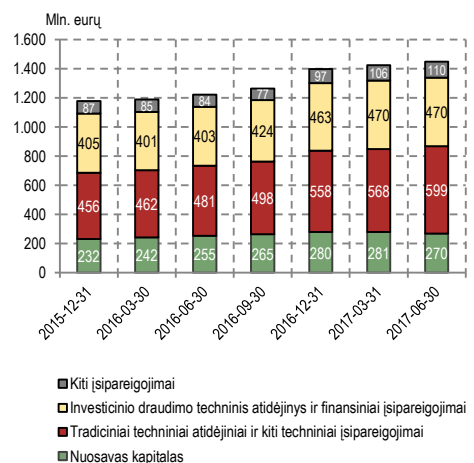
Šaltinis: Lietuvos bankas.

9 pav. Draudimo įmonių investicinio portfelio struktūra

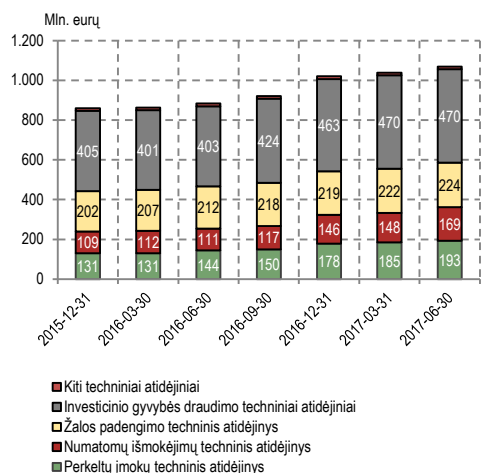
Šaltinis: Lietuvos bankas.

10 pav. Draudimo įmonių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo pokyčiai

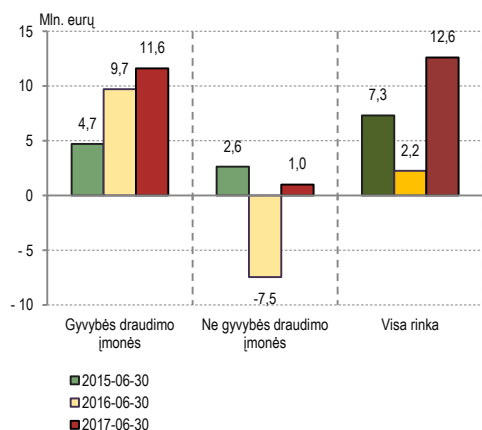
Šaltinis: Lietuvos bankas.

11 pav. Techninių atidėjinių struktūra

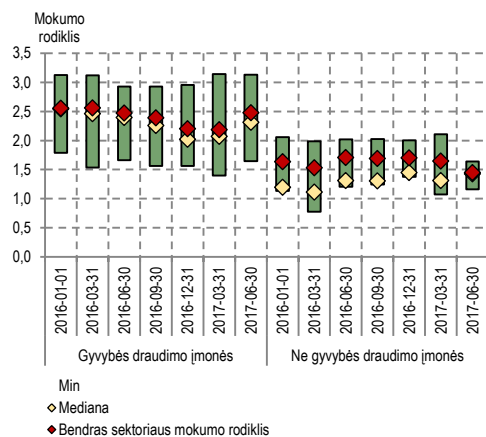
Šaltinis: Lietuvos bankas.

12 pav. Draudimo įmonių veiklos rezultatas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

13 pav. Draudimo įmonių mokumo kapitalo reikalavimo rodikliai

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įmonės buvo sudariusios beveik 600 mln. Eur tradicinių techninių atidėjinių, t. y. 7,4 proc. daugiau nei praėjusių metų pabaigoje. Techniniai atidėjiniai, teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuoti draudiko įsipareigojimai, atsirandantys iš draudimo, perdraudimo ar finansinių sutarčių, draudimo veiklą vykdančioje įmonėje sudaro didžiąją dalį visų įsipareigojimų. Gyvybės draudimo įmonių sudaryti tradiciniai techniniai atidėjiniai (neįvertintus investicinio draudimo techninių atidėjinių) padidėjo vos 2,2 proc. (iki 252 mln. Eur), o ne gyvybės draudimo įmonių – net 11 proc. (iki 346,2 mln. Eur). Pastarųjų draudimo techninių atidėjinių augimas buvo nulemtas ne tiek dėl draudimo veiklos apimčių augimo padidėjusios perkeltų įmokų techninio atidėjinio sumos, kiek dėl numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio sumos augimo, vienai draudimo įmonei gavus vieną iš didžiausių Lietuvos draudimo istorijoje pretenzijų pagal įvykį, įvykusi šių metų antrajame ketvirtyje.

Veiklos rezultatas

2017 m. birželio 30 d. duomenimis, draudimo įmonių veikla buvo pelninga – draudimo rinka uždirbo 12,6 mln. Eur ikimokestinio pelno. Gyvybės draudimo įmonės uždirbo didžiąją dalį visos rinkos pelno – 11,6 mln. Eur, ne gyvybės draudimo įmonių pelnas buvo gerokai mažesnis – vos 1 mln. Eur. Šių metų antrasis ketvirtis buvo mažiau pelningas tiek gyvybės, tiek ir ne gyvybės draudimo įmonėms: gyvybės draudimo įmonės, pirmąjį ketvirtį uždirbusios 6,8 mln. Eur pelno, antrąjį uždirbo 4,8 mln. Eur, ne gyvybės draudimo įmonės, pirmojo ketvirčio metu gavusios 1,4 mln. Eur pelną, antrąjį ketvirtį dirbo nuostolingai ir patyrė beveik pusę milijono eurų nuostolį. Tokio ne gyvybės draudimo įmonių rezultato priežastis – antrąjį ketvirtį gerokai suprastėję visų įmonių, išskyrus vieną įmonę, vykdančią ne gyvybės draudimo veiklą, draudimo veiklos rezultatai (pirmąjį ketvirtį ne gyvybės draudimo veikla davė 0,6 mln. Eur pelną, antrąjį ketvirtį buvo patirtas 1,3 mln. Eur nuostolis). Kaip ir praėjusiais metais tą patį laikotarpį bei pirmąjį šių metų ketvirtį, iš devynių draudimo įmonių septynios veikė pelningai, dvi patyrė nuostolį.

Draudimo brokerių įmonių pirmojo pusmečio veikla buvo pelninga, įmonės uždirbo 3,3 mln. Eur. Šių metų pirmąjį pusmetį, palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, uždirbtas pelnas išaugo 32 proc. Įmonių pardavimo pajamos sudarė 22,8 mln. Eur ir, palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, išaugo daugiau nei 18 proc., o veiklos sąnaudos išliko beveik tokios pačios, ir tai lėmė didesnį šių metų pelną. Pelningai dirbo 82 iš 96 draudimo brokerių įmonių.

4. ĮMONIŲ KAPITALO REIKALAVIMŲ VYKDYMAS

Draudimo įmonių kapitalo reikalavimų vykdymas

Visos draudimo įmonės vykdė mokumo kapitalo poreikio reikalavimus. Pagal direktyvą „Mokumas II“ reikalavimus apskaičiavus draudimo įmonių mokumo kapitalo reikalavimą ir įvertinus turimų nuosavų lėšų dydį, nustatyta, kad visos draudimo įmonės buvo mokios, t. y. turėjo pakankamai tinkamų nuosavų lėšų mokumo kapitalo reikalavimui ir minimalaus kapitalo reikalavimui padengti. 2017 m. birželio 30 d. gyvybės draudimo įmonių mokumo rodiklis buvo 2,48, ne gyvybės – 1,44.

Draudimo brokerių įmonių kapitalo reikalavimai

Draudimo brokerių įmonių nuosavas kapitalas sudarė 16,4 mln. Eur, arba 23,8 proc. daugiau nei praėjusių metų atitinkamą laikotarpį. Įmonių minimalaus kapitalo reikalavimas yra 18 760 Eur, arba ne mažesnis kaip 4 proc. per metus draudimo brokerių įmonės gautų draudimo įmokų, mokėtinų draudikams. Ataskaitinę datą visos įmonės vykdė minimalaus kapitalo reikalavimą.

5. VARTOTOJŲ IR DRAUDIMO RINKOS DALYVIŲ GINČŲ NAGRINĖJIMAS

Iš visų 2017 m. antrąjį ketvirtį Lietuvos banke gautų kreipimųsi dėl vartojimo ginčų šiek tiek daugiau nei pusę (54 proc.) sudarė kreipimaisi, susiję su vartotojų ir draudikų ginčais (iš viso 121 kreipimasis). Palyginti su 2016 m. antruoju ketvirčiu, išnagrinėtų ginčų ir priimtų sprendimų dėl ginčo esmės skaičius šiek tiek sumažėjo: per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos banke buvo išnagrinėti 86 su draudikais kilę vartojimo ginčai ir priimti 44 sprendimai dėl ginčo esmės, o 2016 m. antrąjį ketvirtį buvo išnagrinėti 92 ginčai ir priimti 49 sprendimai dėl ginčo esmės.

Išnagrinėjus ginčus iš esmės, 12 atvejų vartotojų reikalavimai buvo patenkinti, 9 atvejais – patenkinti iš dalies ir 23 atvejais Lietuvos bankas nusprendė atmesti vartotojų draudikams pareikštus reikalavimus, t. y. beveik pusė (48 proc.) sprendimų dėl ginčo esmės buvo palankūs vartotojams. Palyginti su 2016 m. antruoju ketvirčiu duomenimis, 9 proc. p. padaugėjo vartotojams palankių ir atitinkamai 9 proc. p. sumažėjo vartotojams nepalankių Lietuvos banko sprendimų dėl ginčo esmės (2016 m. antrąjį ketvirtį atmesta 61 % vartotojų reikalavimų, o 2017 m. antrąjį ketvirtį – 52 %). 11 Lietuvos banke nagrinėtų iš draudimo teisinių santykių kilusių vartojimo ginčų buvo išspręsti šalims pasiekus taikų susitarimą. Kaip ir 2016 m. antrąjį ketvirtį, daugiausia Lietuvos banke nagrinėtų vartojimo ginčų buvo kilę dėl ne gyvybės draudimo – transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo, KASKO ir turto draudimo.

Priedas: pagrindiniai draudimo sektoriaus rodikliai

1 lentelė. Draudimo įmokos

Eil. Nr.	Draudimo šakos	2015-06-30	2016-06-30	2017-06-30	Augimo tempas 2016 m.	Augimo tempas 2017 m.
		suma, mln. Eur			proc.	
1.	Gyvybės draudimas	106,57	100,12	109,68	-6,1	9,6
2.	Ne gyvybės draudimas	205,71	230,08	277,99	11,8	20,8
3.	Iš viso	312,28	330,20	387,68	5,7	17,4

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 lentelė. Išmokos

Eil. Nr.	Draudimo šakos	2015-06-30	2016-06-30	2017-06-30	Augimo tempas 2016 m.	Augimo tempas 2017 m.
		suma, mln. Eur			proc.	
1.	Gyvybės draudimas	48,97	54,88	70,60	12,1	28,6
2.	Ne gyvybės draudimas	114,02	126,17	143,30	10,7	13,6
3.	Iš viso	162,99	181,05	213,90	11,1	18,1

Šaltinis: Lietuvos bankas.

3 lentelė. Balanso ataskaitos pagrindiniai straipsniai

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyvybės draudimo įmonės			Ne gyvybės draudimo įmonės		
		2016-06-30	2017-06-30	pokytis per metus	2016-06-30	2017-06-30	pokytis per metus
		suma, mln. Eur			suma, mln. Eur		
							proc.
1.	Turtas	779,28	857,74	10,07	442,78	591,28	33,54
1.1.	Nematerialusis turtas	2,14	2,19	2,22	18,18	19,51	7,33
1.2.	Investicijos	329,84	333,46	1,10	266,12	325,22	22,21
1.2.1.	Žemė, pastatai ir kitas nekilnojamas turtas	0,25	0,26	0,53	15,01	14,70	-2,08
1.2.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai	31,80	39,08	22,91	24,36	54,69	124,51
1.2.3.	Skolos vertybiniai popieriai	290,97	287,39	-1,23	225,69	250,64	11,05
1.2.4.	Indėliai kredito įstaigose	6,82	0,61	-91,01	1,05	4,70	346,24
1.2.5.	Kitos investicijos	0,00	6,12	0,00	0	0,49	0,00
1.3.	Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, investicijos	403,14	470,36	16,68	0	0	0,00
1.4.	Kitos turto pozicijos	44,16	51,73	17,14	158,48	246,55	55,57
1.4.1.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17,02	28,57	67,89	25,27	51,07	102,08
2.	Savininkų nuosavybė ir įsipareigojimai	779,28	857,74	10,07	442,78	591,28	33,54
2.1.	Kapitalas ir rezervai	128,38	123,89	-3,49	126,31	145,92	15,53
2.2.	Techniniai atidėjiniai	640,01	722,89	12,95	243,69	346,20	42,07
2.3.	Kitos įsipareigojimų pozicijos	10,89	10,96	0,64	72,78	99,17	36,26

Šaltinis: Lietuvos bankas.

4 lentelė. Pelno (nuostolio) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos pagrindiniai straipsniai

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyvybės draudimo įmonės			Ne gyvybės draudimo įmonės		
		2016-06-30	2017-06-30	pokytis per metus	2016-06-30	2017-06-30	pokytis per metus
		suma, mln. Eur		proc.	suma, mln. Eur		proc.
1.	Pajamos iš draudimo veiklos	68,30	73,93	8,24	119,02	162,46	36,50
2.	Draudimo išmokų sąnaudos	-33,67	-40,13	19,17	-78,48	-106,73	35,99
3.	Techninių atidėjinių, neįtrauktų į kitus straipsnius, pasikeitimas	-8,70	-16,07	84,59	-0,54	0,86	-259,04
4.	Grynosios veiklos sąnaudos	-15,75	-17,33	10,05	-47,45	-57,27	20,71
5.	Pelnas (nuostoliai) iš investicijų	-1,00	10,11	-1114,87	1,43	2,97	108,45
6.	Kitos veiklos rezultatas	0,53	1,10	107,49	-1,44	-1,30	-9,91
7.	Ataskaitinio laikotarpio rezultatas prieš apmokestinimą	9,71	11,61	19,60	-7,47	0,99	-113,21
8.	Pelno mokestis	0,17	-0,05	-130,32	-0,28	-0,71	152,04
9.	Ataskaitinio laikotarpio rezultatas	9,88	11,56	17,06	-7,75	0,28	-103,64

Šaltinis: Lietuvos bankas.

5 lentelė. Pagrindiniai draudimo brokerių įmonių veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Rodikliai	2015-06-30	2016-06-30	2017-06-30	Augimo tempas 2016 m.	Augimo tempas 2017 m.
		suma, mln. Eur			proc.	
1.	Sudarytos draudimo sutartys, vnt.	744 894	812 975	887 223	9,1	9,1
2.	Pardavimo pajamos	17,40	19,32	22,82	11,0	18,1
3.	Ataskaitinio laikotarpio rezultatas	1,85	2,48	3,28	34,0	32,3

Šaltinis: Lietuvos bankas.